

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Voimassa olevan oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain mukaan siirtyy entisen yleisen tien alue maalaiskunnassa viereisen alueen omistajalle sekä kaupungissa ja kauppalassa kunnalle. Entistä tiealuetta koskevan lain muutosehdotuksen mukaan siirtyisivät entiset tiealueet kunnalle vain asema- ja rakennuskaava-alueella sekä sellaisella alueella, jolle kunnanvaltuusto on päättänyt laadittavaksi sanotun kaavan. Muulla alueella entinen tiealue siirtyisi viereisen kiinteistön omistajalle. Kunnallislain periaatteiden mukaisesti kunnat on muutosehdotuksessa saatettu samaan asemaan. Lakia sovellettaisiin näin ollen myös asema-kaava-alueella ja maininnat kaupungeista ja kauppaloista poistettaisiin säännöksistä.

Muutosehdotuksessa on säilytetty mahdollisuus käyttää entistä tiemaata yksityisenä tienä.

Tämä mahdollisuus turvattaisiin ja asia järjestettäisiin valtion hakemassa ja kustantamassa yleisistä teistä annetun lain mukaisessa tietoi- mituksessa. Voimassa olevan lain mukaan jou- tuu yksityinen henkilö hakemaan ja kustanta- maan yksityistietoi- mituksen, jossa asia nykyi- sin järjestetään.

Lain soveltamisalaa ehdotetaan laajennetta- vaksi siten, että se koskisi myös liitännäisaluei- ta, kuten esimerkiksi pysyviä tienpitoaineen ottopaikkoja, pysäköimisalueita ja levähdys- alueita. Laki ei koskisi aluetta, joka muodos- taan tilan tai on lunastettu valtiolle omistus- oikeuksin.

Lainmuutokset on tarkoitettu tulemaan voi- maan heti, kun eduskunta on ne hyväksynyt.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Yleistä

Kun yleinen tie on lakkautettu tai tiealueena olleen maan käyttö tietarkoituksiin muutoin on määrätty lakanneeksi, siirtyy voimassa olevan oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain (245/54) mukaan yleistä tietä varten tarpeetto- maksi käynyt tiealueena ollut maa tienpitovi- ranomaiselta maalaiskunnassa viereisen alueen omistajalle. Kaupungissa ja kauppalassa siirtyy entinen tiealue aina sille kunnalle, jonka alu-

eella se sijaitsee. Alueen siirtyminen tapahtuu siitä päivästä lukien, jolloin lakkaamista tai lakkautusta koskeva päätös on saatettu asian- omaisten tiedoksi yleisistä teistä annetussa ase- tuksessa (482/57) säädetyllä tavalla.

Lakia sovelletaan maahan, jota on käytetty varsinaiseksi tiealueeksi. Sitä vastoin liitännäis- alueet ja alueet, jotka muodostavat tilan tai jotka pakkolunastuslain (27/98) nojalla on lu- nastettu suurempana kuin tienpitoa varten on tarvittu, jäävät lain ulkopuolelle. Lakia ei so- velleta asemakaava-alueella.

Alueen siirtyessä tienpitoviranomaiselta kunnalle ei tienpitäjällä, valtiolla, ole oikeutta saada korvausta entisestä tiealueesta. Sen sijaan alueen siirtyessä viereisen alueen omistajalle tienpitäjä on voinut vaatia tietoimituksessa korvausta omistajalta tämän saamasta hyödyistä, mikäli hyötyä on pidettävä huomattavana.

Vaikka entiseen yleiseen tiehen kuulunut tie-maa on lain nojalla siirtynyt tienpitoviranomaiselta viereisen alueen omistajalle tai kunnalle, saa muukin, joka tarvitsee tiemaata yksityiseksi tieksi, edelleen korvauksetta käyttää sitä tienään. Tietä tarvitsevan tulee kuitenkin, maan omistajan sitä vaatiessa, kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksen tekemisestä saatua kysymys tiemaan määräämisestä käytettäväksi yksityisenä tienä ratkaistavaksi yksityistä teistä annetun lain (358/62) mukaisessa tietoimituksessa.

1.2. Nykyisen tilanteen epäkohdat

1.2.1. Lain sisällön epäselvyys ja tulkinnanvaraisuus

Laki oikeudesta entiseen tiealueeseen tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1958. Lakia ei ole muutettu eikä sen täytäntöönpanosta ole annettu asetusta.

Lain antaminen on perustunut ”Mietintöön ehdotuksineen laiksi yleisistä teistä ja laiksi oikeudesta entiseen tiealueeseen ym.” (Komitteamietintö 1952:5). Tässä mietinnössä ei oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain osalta ole erityisperusteluja. Tämä on ollut omiaan lisäämään niitä vaikeuksia, jotka lakia käytäntöön sovellettaessa ovat tulleet esiin.

Laki jättää entisten tiealueiden siirtymiset sekä niiden siirtymisajankohdat avoimiksi tai epämääräisiksi ennen kaikkea sen vuoksi, että tiealueiden lakkaamisajankohdat ovat riippuvaiset liian monista muotoseikoista, joita tai joiden riippuvuussuhdetta toisistaan ei ole voitu riittävässä määrin täsmentää.

Merkitykseltään tärkeä on se seikka, minä päivänä lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua lakkautusta koskeva päätös on katsottava saatetun asianomaisten tietoon. Tästä ajankohdasta nimittäin luetaan 1 §:n 2 momentissa ja 4 §:ssä mainitut määräajat alkaviksi. Lakia annettaessa edellytettiin, että nämä tiedoksiantamista koskevat säännökset sisällytettäisiin ai-

kanaan annettavaan yleisistä teistä annettuun asetukseen. Yleisistä teistä 30 päivänä joulukuuta 1957 annettuun asetukseen (482/57) otettiin asiaa koskevat säännökset 36 ja 46 §:ään. Asetuksen kuulutus- ja tiedottamis-menettelyt ovat kuitenkin vaikeaselkoiset ja samalla liian moneen toimenpiteeseen liitetyt eikä niitä ole käytännössä aina noudatettu.

Yleisistä teistä annetun lain 33 §:n 2 momentin mukaan, milloin tie sitä parannettaessa on muutettu kulkemaan uutta suuntaa eikä tie-suunnitelmassa ole määrätty, että tie vanhan suunnan osalta edelleen jää yleiseksi, se tältä osalta lakkaa olemasta yleinen tie. Saman momentin mukaan tieoikeus lakkaa yleisistä teistä annetun lain 37 §:ssä tarkoitettun tietoimituksen tai muun tiealuetta koskevan pakkolunastustoimituksen päättyessä tai, jos toimitusta ei pidetä, sen mukaan kuin siitä erikseen päätetään. Tämän säännöksen nojalla on käytännössä osoittautunut vaikeaksi ja jopa mahdottomaksi määritellä tieoikeuden lakkaamisen tarkkaa ajankohtaa. Tämän vuoksi ehdotetaan sanottu lainkohta muutettavaksi siten, että tieoikeus lakkaisi siitä ajankohdasta, jolloin uusi tie luovutetaan yleiseen liikenteeseen sen mukaan kuin siitä erikseen asetuksella säädetään.

Erityisesti voimassa olevan oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain 5 §:n säännös entisen tiemaan käyttämisestä yksityisenä tienä on tuottanut vaikeuksia. Tätä lainkohtaa ei aluksi lain voimaan tultua voitu soveltaa vuosina 1958—1962, koska ei oltu erikseen säädetty, kuten mainittiin 5 § edellytti, missä järjestyksessä kysymys tiemaan määräämisestä käytettäväksi yksityisenä tienä oli käsiteltävä. Vasta sitten, kun yksityisistä teistä annettu laki tuli 1 päivänä tammikuuta 1963 voimaan, säädettiin tämän lain 38 §:n 2 momentissa, että tietoimituksessa käsitellään myös oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuihin kysymyksiin entisen tiemaan määräämisestä käytettäväksi yksityisenä tienä. Tästä säännöksestä huolimatta oikeuskäytännössä oli pitkään epäselvä kysymys siitä, mitä toimitusta säännöksessä on tarkoitettu. Asia selkiintyi vuonna 1972 korkeimman oikeuden annettua tuomion, jonka mukaan kysymys entisen tiemaan määräämisestä käytettäväksi yksityisenä tienä on ratkaistava yksityistielain tarkoittamassa tietoimituksessa eikä tielautakunnan toimituksessa. Pyrkimys saattaa asia tielautakunnan toimituksessa käsiteltäväksi on johtunut tielautakunnan toimituksen nopeudesta ja halpuudesta tietoi-

mitukseen verrattuna. Tämän johdosta ei tietoimituksia ole sanottavasti haettu ja entisiä tiealueita käytetään nykyään paljon yksityisinä teinä ilman pysyvää käyttöoikeutta.

1.2.2. Eri kuntamuodot

Voimassa olevan oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain mukaan tapahtuu entisten tiealueiden siirtyminen eri tavalla riippuen kuntamuodosta. Maalaiskunnat ovat erilaisessa asemassa kuin kaupunki- ja kauppalakunnat. Maalaiskunnassa tiealue siirtyy aina viereiselle kiinteistölle ja kunnalle siis vain silloin, kun kunta ennestään omistaa viereisen kiinteistön. Kaupungissa ja kauppalassa tiealueet siirtyvät aina kunnan hallintaan tai omistukseen riippumatta siitä, onko kunta omistanut tiealueen jo aikaisemmin vai ei.

Tammikuun 1 päivänä 1977 voimaan tullut kunnallislaki (953/76) ei tee enää eroa eri kuntamuotojen välillä. Uuden kunnallislain pyrkimyksenä on poistaa myös erityislainsäädännössä olevat kuntamuodoista johtuvat erot. Tämän johdosta ei tässäkin lakiehdotuksessa ole enää tehty eroa kuntamuotojen välillä.

1.2.3. Kiinteistöjen muodostaminen ja rekisteröinti

Voimassa olevan lain mukaan tapahtuu tieman siirtyminen välittömästi lain nojalla siten, ettei viereisen maan omistajan tarvitse esittää asiassa vaatimusta eikä asiassa tarvita erityistä luovuttamis- tai siirtymistointa yhtä vähän kuin viranomaisen toimenpidettä tiemaan liittämiseksi viereiseen tilaan. Lailla on siis jo ratkaistu, kenelle entinen tiealue tien lakkautuksen jälkeen kuuluu. Tällöin ei tarvitse selvittää, kuka aikaisemmin on ollut tieman omistaja tai onko tienpitäjä hallinnut tiemaata käyttöoikeuden vai omistusoikeuden nojalla.

Sanottu periaate on johtanut siihen, että suuri osa näistä entisistä tiealueista on jäänyt kiinteistörekisteröinnin ulkopuolelle.

Vain niissä tapauksissa, joissa entisiä tiealueita on käsitelty yleisistä teistä annetun lain mukaisessa tietoimituksessa tai maanmittaus-toimituksessa, on osia entisistä tiealueista saatettu kiinteistörekisteriin.

2. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

2.1. Esityksen tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi

2.1.1. Entinen tiealue luovutetaan asianomaiselle kunnalle

Hallituksen esityksessä laiksi oikeudesta entiseen tiealueeseen lakiehdotuksen 1 §:n mukaan lakannut tiealue aina siirtyi tienpitoviranomaiselta viereisen alueen omistajan hallintaan, sekä jollei tämä ennestään ollut tieman omistaja, hän sai sen myös omistukseensa. Eduskunnassa säännöstä muutettiin nykyiseen muotoon eli että lakannut tiealue siirtyi maalaiskunnassa tienpitoviranomaiselta viereisen alueen omistajan sekä kaupungissa ja kauppalassa kunnan hallintaan. Valtiopäiväasiakirjojen perusteella voidaan eduskunnan katsoa päätyneen mainittuun muutokseen, koska asemakaavalain (145/31) nojalla kaupunki sai omistusoikeuden asemakaava-alueella olevaan yleiseen tiehen. Entisiä tiealueita katsottiin voitavan käyttää edelleenkin kunnan sisäiseen liikenteeseen eikä niillä katsottu olevan yksityiselle erityistä arvoa. Lakiehdotuksen mukaan entinen tiealue siirtyy kunnalle asema- ja rakennuskaava-alueella sekä alueella, jolle kunnanvaltuusto on päättänyt laadittavaksi sanotun kaavan. Muulla alueella entinen tiealue siirtyy viereisen kiinteistön omistajalle.

2.1.2. Entisten tiealueitten merkitseminen kiinteistörekisteriin

Voimassa olevan lain aikana on lakkautettu- ja tai lakanneita yleisten teiden alueita merkitty kiinteistörekisteriin vain vähäisessä määrin.

Viime aikoina on pyritty saattamaan kaikki alueet rekisteröinnin piiriin.

Tähän lakiehdotukseen on myös sisällytetty säännökset, joilla entiset tiealueet kokonaisuudessaan pyritään saattamaan rekisteröinnin piiriin maanmittausviranomaisten suorittamin eri toimenpitein.

2.2. Valmisteluvaiheet

2.2.1. Valmisteluelimet

Lakiehdotukset on valmisteltu liikenneministeriössä ja sen alaisessa tielainsäädäntöasiain neuvottelukunnassa.

2.2.2. Lausunnonantajat

Liikenneministeriö on hankkinut lakiehdotuksista lausunnot valtiovarainministeriöltä, oikeusministeriöltä, ympäristöministeriöltä, maanmittaushallitukselta, metsähallitukselta, tie- ja vesirakennushallitukselta, Suomen Kunnallisliitolta, Suomen Kaupunkiliitolta, Finlands Svenska Kommunförbundet ja Maanomistajien Liitto ry:ltä. Lausunnoissa on pidetty ehdotettuja lainmuutoksia tarpeellisina ja perusteltuina. Yksityiskohtaiset huomautukset

on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Tienpitäjä voi edelleen määrätä tiealueen käyttämisestä muuhun tietarkoitukseen. Nykyistä käytäntöä ei tältä osin muuteta. Uudet säännökset eivät myöskään estä valtiota käyttämästä omistusoikeudella hankittuja alueita esimerkiksi vaihdon kohteina. Esityksen mukaisista yleisistä teistä annetun lain mukaisista tietoimituksista tulee aiheutumaan valtiolle jonkin verran kustannuksia. Toisaalta valtion ylläpitämä kiinteistörekisteri selkiytyy ja pysyy näiltä osin ajan tasalla, kun lakanneet tiealueet tulevat asianmukaisesti merkityiksi kiinteistörekisteriin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki oikeudesta entiseen tiealueeseen

1 §. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että entiset tiealueet siirtyisivät kunnalle asema- ja rakennuskaava-alueilla sekä sellaisilla alueilla, joille kunnanvaltuusto on päättänyt laadittavaksi sanotun kaavan, ja muulla alueella viereisen kiinteistön omistajalle. Kunnat saatettaisiin lainmuutoksella samantyyppiseen asemaan.

Pykälän 2 momentin mukaan entinen tiealue siirtyy siihen rajoittuviin kiinteistöihin pääsääntöisesti niin sanottua keskiviivaperiaatetta noudattaen. Vain erään erityistapauksen varalta lakiin on sisällytetty säännös, että tietoituksessa voidaan, jos siitä tehdään vaatimus, tiealue määrätä kuuluvaksi siihen rajoittuviin kiinteistöihin noudattaen toista rajaa kuin pääsääntö edellyttää. Säännös sisältää myös sen, että tuon tiealueella olevan rajan paikan selvittäminen on vaatimuksen tehneen viereisen kiinteistön omistajan tehtävänä. Täten alue palautuu siihen kiinteistöön, josta tiealue on luovu-

tettu. Kun alkuperäinen kiinteistö on kuitenkin usein suoritettujen osittamistoimitusten johdosta hävinnyt ja kun puheena olevia vaatimuksia ei liene käytännössä juuri tehty, esitetään sanottua erityistapausta vastaava säännös jätettäväksi pois laista merkityksettömänä. Sen sijaan esitetään tähän momenttiin lisättäväksi säännös, jonka nojalla rajaa tiealueelle käytössä voitaisiin suorittaa tietyin edellytyksin rajan sovitusta tilusvaihtoa kuitenkin toimittamatta.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan yleisistä teistä annetun lain mukaisessa tietoimituksessa todettaisiin kiinteistöön tai kunnan omistukseen siirtynyt entinen tiealue, merkittäisiin se karttaan ja tarvittaessa maastoon. Jotta kiinteistöön siirtyneestä alueesta voitaisiin tehdä merkinnät maarekisteriin, se edellyttää selitelmän laatimista alueesta. Kunnan omistukseen siirtyneet alueet ehdotetaan muodostettaviksi kylittäin yhdeksi kiinteistöksi tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat huomioonottaen tilanteesta riippuen kaavoitusalueiden jakolain (101/60) tai jakolain (604/51) säännöksiä noudattaen.

Voimassa olevasta lainsäädännöstä poiketen ehdotetaan, että yleisen tien tienpitäjän olisi viipymättä haettava yleisistä teistä annetun lain mukaista tietoimitusta, ellei se muuten olisi vireillä. Toimitusta tulisi hakea heti lakkauttamispäätöksen antamisen jälkeen, vaikka päätös ei olisikaan vielä lainvoimainen. Toimituksen hakeminen ei siis jäisi yksityisten maanomistajien toimenpiteiden varaan eikä heidän kustannettavakseen.

Ehdotettu menettely selkeyttäisi kiinteistöjen rekisteröintiä ja omistussuhteita eikä jättäisi tietoimituksen hakemista yksityisten henkilöiden tehtäväksi ja kustannettavaksi.

Voimassa olevan lain mukaan kiinteistöistä säädettyä on soveltuvin osin noudatettava myös kysymyksen ollessa tieman vieressä olevasta erottamattomasta määräalasta. Koska käytännössä on esiintynyt tarpeita soveltaa tätä myös tilojen yhteiseen alueeseen, ehdotetaan pykälän 4 momentissa säädettäväksi, että edellä kiinteistöistä säädettyä sovellettaisiin myös tiealueeseen rajoittuvaan erottamattomaan määräälaan ja tilojen yhteiseen alueeseen.

4 §. Säännöksessä ehdotetaan poistettavaksi rajan määräämistä tarkoittava toimitus, koska asiasta säädetään lain 1 §:ssä. Voimassa olevan lain 4 §:n oikeuden menettämistä käsittelevä viimeinen virke ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi, koska oikeuden menettäminen on ilman nimenomaista säännöstäkin seurauksena määrääjän noudattamatta jättämisestä ja laiminlyönnistä.

5 §. Voimassa olevan lain mukaan viereiseen kiinteistöön tai kunnalle siirtynyttä entiseen yleiseen tiehen kuulunutta tiemaata saa muu-kin, joka tarvitsee sitä yksityiseksi tieksi, edelleen käyttää korvauksetta tienään. Tämä periaate ehdotetaan säilytettäväksi. Jotta vallitseva asiantila tulisi asianmukaisesti todetuksi ja virallisesti rekisteröidyksi, ehdotetaan 1 momentissa lisäksi, että tieoikeuden perustamista koskeva kysymys käsiteltäisiin aina momentissa tarkemmin määritellyllä tavalla tietoimituksessa. Näin ollen siis yleisen tien tienpitäjän olisi aina haettava yleisistä teistä annetun lain mukaista tietoimitusta, ellei sellainen olisi jo muuten vireillä. Asemakaava-alueella asia kuitenkin hoidettaisiin 1 §:n 3 momentin säännöksen mukaisesti eli noudattaen sitä, mitä asiasta on erikseen säädetty. — Sellaisessa tapauksessa, että tienpitäjän hakeman tietoimituksen jo saavutettua lainvoiman ilmenisi, että joku olisikin tarvinnut entistä tiealuetta yksityiseksi tie-

seen, ei tienpitäjä enää olisi velvollinen hakemaan uutta tietoimitusta, vaan asia olisi käsiteltävä yksityisistä teistä annetussa laissa säädetyssä järjestyksessä.

Voimassa olevan lain mukaan näissä tapauksissa ei korvausta tiealueesta määrätä maksettavaksi, ellei siihen ole erityisiä syitä. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säilytettäväksi tämä periaate. Koska tietoimituksen loppuun saattaminen saattaa kestää pitkän ajan ja koska tien kunnossapidosta pitää tuonakin aikana huolehtia, ehdotetaan pykälän 3 momentissa, että tien kunnossapidosta voitaisiin tarvittaessa tietoimituksessa antaa väliaikaisia määräyksiä, joiden voimassaolo lakkaisi tietoimituksen saatua lainvoiman, jollei voimassaolosta olisi toisin määrätty.

8 §. Voimassa olevien säännösten nojalla ei ole voitu asianmukaisella tavalla hoitaa liitännäisalueiden lakkauttamisen rekisteröintiä. Liitännäisalueet on poistettu tilojen pinta-alasta, mutta liitännäisalueiden lakkauttamisen jälkeen ei merkintöjä olekaan vastaavasti tehty rekisteriin ja tämä on ollut omiaan aiheuttamaan sekaannusta. Ehdotettu lainmuutos selkiyttäisi tilannetta, koska tiealueet ja liitännäisalueet tulisivat näin ollen samanlaisen tietoitusmenettelyn piiriin ja koska tietoimituksen hakeminen tulisi tienpitäjän velvollisuudeksi. Tämän johdosta pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että laki koskisi myös sellaista yleisen tien liitännäisaluetta, johon tienpitäjällä on tieoikeus siten, että liitännäisalue siirtyisi aina siihen kiinteistöön, josta se on tietarkoituksiin otettu, tai jollei sitä ole, siihen kiinteistöön, johon se alueellisesti parhaiten sopii. Tietoimituksessa määrätään alueen siirtymisestä 1 momentissa tarkemmin säädetyllä tavalla.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan, että laki ei koskisi aluetta, joka muodostaa tilan tai on lunastettu valtiolle omistusoikeuksin. Valtion omistusoikeuksin omistamat alueet voidaan tarvittaessa luovuttaa pois laissa oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuot-tavia oikeuksia (687/78) säädettyä menettelyä noudattaen.

1.2. Laki yleisistä teistä

33 §. Koska voimassa olevan lain 33 §:n 2 momentin nojalla on osoittautunut vaikeaksi määritellä tieoikeuden lakkaamisen tarkkaa

ajankohtaa, ehdotetaan 2 momenttia muutettavaksi siten, että tieoikeus lakkaisi siitä ajankohdasta, jolloin uusi tie luovutetaan yleiseen liikenteeseen sen mukaan kuin siitä erikseen asetuksella säädetään.

Voimassa olevankin säännöksen mukaisesti tienpitäjä saa lisäksi käyttää tiealuetta muihin tietarkoituksiin sen mukaan kuin siitä on tie-suunnitelmassa määrätty tai muuten määrätään. Tällainenkin määräys on ehdotuksen mukaan annettava, ennenkuin uusi tie luovutetaan yleiseen liikenteeseen.

35 §. Voimassa olevan lain 35 §:ään ei sisälly säännöstä, jonka nojalla voitaisiin suorittaa sellaisiakin tilusjärjestelyjä, joissa ei ole kysymys pelkästään tiehankkeesta kiinteistölle koituneen haitan poistaminen tai sen olennainen vähentäminen. Tämän vuoksi esitetään lisättäväksi sanotun pykälän 2 momenttiin, että asianosaisten suostumuksella voitaisiin 37 §:ssä mainitussa tietoitimuksessa suorittaa muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tilusvaihtoehtoja ja alueen siirtämissä, jos ne ovat tarpeen tiehankkeen vuoksi tarpeellisen ja tarkoituksenmukaisen tilusjärjestelyn aikaansaamiseksi.

Käytännössä on jatkuvasti esiintynyt tapauksia, joissa yleisenä tienä lakkaavan tai lakanneen tiealueen ottaminen tilusjärjestelyyn olisi ollut järkevää ja tarkoituksenmukaista uuden tien aiheuttamien pirstoutumis- ja maankäyttöhaittojen poistamiseksi tai niiden olennaiseksi vähentämiseksi. Näin ei ole kuitenkaan menetelty, varsinkaan silloin, kun kysymys on ollut kunnalle tulleesta entisestä tiealueesta, koska yleisistä teistä annetun lain 35 §:n säännöksissä puhutaan vain kiinteistöjen kesken toimitettavista tilusvaihtoista ja tilusten siirtämisistä. Tämän vuoksi ehdotetaan sanottuun pykälään lisättäväksi uusi 3 momentti siitä, että mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty kiinteistöistä, koskisi myös sellaista aluetta, joka ei kuulu kiinteistöön, sekä 33 §:n mukaisesti yleisenä tienä lakkautettua tai lakkaavaa tietä tai sen osaa.

1.3. Laki yksityisistä teistä

38 §. Koska oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain 5 §:ää esitetään edellä muutettavaksi siten, että kysymykset entisen tiealueen käyttämisestä yksityisenä tienä käsiteltäisiin yleisistä teistä annetun lain mukaisessa tietoitimuksessa, ehdotetaan 38 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että momentin 5 kohta poistetaan tarpeettomana.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Kun yleinen tie lakkautetaan yleisistä teistä annetun lain 33 §:n 1 momentin nojalla, kuulutetaan asiasta yleisistä teistä annetun asetuksen 36 §:ssä säädettyllä tavalla. Kun taas lakkaaminen tapahtuu saman pykälän 2 momentin nojalla, kuuluttaminen tapahtuu sanotun asetuksen 46 §:n mukaan. Kummassakin tapauksessa tiealue siirtyy viereiseen kiinteistöön tai kunnalle kuuluttamisen tapahduttua. Liitännäisalueen lakkauttamisesta on kuulutettava asetuksen 47 §:ssä säädettyllä tavalla.

Luonnos yleisistä teistä annetun asetuksen 46 ja 47 §:n muuttamisesta 36 §:n sisältöiseksi on liitteenä.

3. Lainsäätämisyjärjestys

Laki oikeudesta entiseen tiealueeseen (245/54) on aikanaan säädetty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädettyllä tavalla. Voimassa olevan lain 1 §:n mukaan yleisenä tienä lakkauteen tai lakanneen tien alue siirtyy entisissä maalaiskunnissa viereisen maan omistajalle ja kaupungeissa ja entisissä kauppaloissa kunnan omistukseen. Ehdotetun lainmuutoksen mukaan entinen tiealue siirtyisi kunnalle asema- ja rakennuskaava-alueilla sekä alueilla, joille kunnanvaltuusto on päättänyt tällaisen kaavan laadittavaksi. Kaikkialla muualla entinen tiealue siirtyisi viereisen kiinteistön omistajalle. Omistusoikeuden siirtyminen ei olisi enää mitenkään sidottu kuntamuotoon tai kuntien hallinnollisiin rajoihin. Tämä merkitsee niin suurta muutosta voimassa olevan lain mukaiseen entisten tiealueiden omistusoikeuden siirtymiseen kunnan ja maanomistajan välillä, että ehdotettu lainmuutos esitetään myös säädettyväksi valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädettyllä tavalla.

4. Voimaantulo

Lainmuutokset ehdotetaan tulemaan voimaan heti, kun eduskunta on ne hyväksynyt.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, muutetaan oikeudesta entiseen tiealueeseen 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain (245/54) 1, 4, 5 ja 8 § näin kuuluviksi:

1 §

Kun yleisistä teistä annetussa laissa (243/54) tarkoitettu tieoikeus tiealueeseen on lakannut sanotun lain 33 §:n nojalla, tiealue siirtyy tienpitäjältä, mikäli saman lain 34 §:stä tai jäljempänä olevista säännöksistä ei muuta johdu, asema- ja rakennuskaava-alueella ja alueella, jolle kunnanvaltuusto on päättänyt laadittavaksi sanotun kaavan, kunnan sekä muulla alueella viereisen kiinteistön omistajan hallintaan. Jollei alueen omistusoikeus kuulunut ennestään kunnalle tai viereisen kiinteistön omistajalle, tämä saa sen myös omistukseensa.

Viereisen kiinteistön omistajan omistukseen 1 momentin nojalla siirtynyt tiealue luetaan tähän kiinteistöön kuuluvaksi. Tiealue siirtyy siihen rajoittuviin kiinteistöihin tien ajoradan tai ajoratojen muodostaman alueen keskiviivaa myöten. Toisiinsa rajoittuvien kiinteistöjen välinen raja jatkuu tiealueella sen rajasta kohtisuoraan sanottua keskiviivaa vastaan. Rajaa tiealueelle käytessä voidaan suorittaa sellaisia rajan sovituksia, joissa vähäisiä alueita siirretään tilusvaihtoa toimittamatta kiinteistöstä toiseen siten, että kunkin kiinteistön luovutettavan ja sille tulevan alueen harkitaan vastavan toisiaan.

Yleisistä teistä annetun lain mukaisessa tietöimituksessa todetaan kiinteistöön tai kunnan omistukseen siirtynyt tiealue ja sen pinta-ala sekä merkitään alue karttaan ja tarvittaessa maastoon. Kunnan omistukseen siirtyneet samaan kylään kuuluvat alueet muodostetaan, sen mukaan kuin on tarkoituksenmukaista, yhdeksi kiinteistöksi noudattaen soveltuvin osin, mitä kaavoitusalueiden jakolain (101/60) tai jakolain (604/51) mukaan vastaavasti on voimassa. Mikäli tällaista tietöimitusta ei ole vireillä, on yleisen tien tienpitäjän haettava sitä viipymättä.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty kiinteistöstä, on sovellettava myös tiealueeseen rajoittuvaan erottamattomaan määräälaan ja tilojen yhteiseen alueeseen.

4 §

Mikäli määräystä sellaisen tietöimituksen pitämiseen, jossa kysymys 2 §:ssä säädetyistä korvauksesta saattaa tulla käsiteltäväksi, ei muusta syystä ole annettu vuoden kuluessa tieoikeuden lakkaamisesta lukien, on korvausta vaativan kolmen kuukauden kuluessa sanotun määräajan päättymisestä pyydettyä tietöimituksen määräämistä yleisistä teistä annetun lain 38 §:n mukaisesti.

5 §

Sen estämättä, että entisen yleisen tien alue on tämän lain säännösten nojalla siirtynyt kunnalle tai viereiseen kiinteistöön, saa muukin, joka tarvitsee aluetta yksityiseksi tieksi, toistaiseksi käyttää sitä korvauksetta tienään. Tieoikeuden perustamista koskeva kysymys on käsiteltävä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tietöimituksessa, jossa tulee tarpeen mukaan käsitellä ja ratkaista yksityisistä teistä annetussa laissa (358/62) tietöimituksessa käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi säädetyt asiat.

Jos oikeus tiealueen käyttämiseen yksityisenä tienä annetaan, ei alueesta ole määrättävä maksettavaksi korvausta, ellei erityisiä syitä ole.

Tietöimituksessa voidaan tarvittaessa määrätä tien kunnossapidosta väliaikaisesti. Tällainen määräys lakkaa olemasta voimassa, kun edellä tarkoitettu tietöimitus on saanut lainvoiman, jollei kunnossapidosta päätettäessä ole sen voimassaolosta toisin määrätty.

8 §

Tämä laki koskee myös yleisen tien liitännäisaluetta, johon tienpitäjällä on tieoikeus, kuitenkin niin, että lakkautettu liitännäisalue siirtyy aina kiinteistön omistajan hallintaan tieoikeuden lakkaamisesta lukien. Alue on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tietöimituksessa määrättävä kuulumaan siihen kiinteistöön, josta se on otettu tietarkoituksiin, tai jollei sitä kiinteistöä enää ole, siihen kiinteistöön, johon se alueellisesti parhaiten soveltuu.

Tämä laki ei koske aluetta, joka muodostaa tilan tai on lunastettu valtiolle omistusoikeuksien.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

2.

Laki

yleisistä teistä annetun lain 33 ja 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain 33 §:n 2 momentti ja 35 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 33 §:n 2 momentti 9 päivänä elokuuta 1963 annetussa laissa (404/63) ja 35 §:n 2 momentti 22 päivänä tammikuuta 1971 annetussa laissa (44/71), sekä

lisätään 35 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 22 päivänä tammikuuta 1971 annetussa laissa, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

33 §

Milloin tie sitä parannettaessa on muutettu kulkemaan uutta suuntaa eikä tiesuunnitelmassa ole määrätty, että tie vanhan suunnan osalta edelleen jää yleiseksi, se tältä osin lakkaa olemasta yleinen tie. Tämän estämättä tienpitäjä saa käyttää tiealuetta muihin tarkoituksiin sen mukaan, kuin siitä on tiesuunnitelmassa määrätty tai tienpitoviranomainen ennen tieoikeuden lakkaamista määrää. Jollei tällaista määräystä ole annettu, alueen käyttö tietarkoituksiin ja tieoikeus lakkaa uuden tien tultua luovutetuksi yleiseen liikenteeseen sen mukaan kuin siitä erikseen asetuksella säädetään.

35 §

Tässä tarkoitettuun tilusjärjestelyyn ei vaadita omistajan eikä sen suostumusta, jolla on kiinteistöön panttioikeus, vuokraoikeus tai

muu sellainen erityinen oikeus. Mikäli asianosaiset siihen suostuvat, 37 §:ssä mainitussa tietoimituksessa voidaan suorittaa muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tilusvaihtoja ja alueen siirtämisiä, jos ne ovat tarpeen tien tekemisen tai parantamisen vuoksi tarpeellisen ja tarkoituksenmukaisen tilusjärjestelyn aikaansaamiseksi. Järjestelyn alaiseksi joutunut alue vapautuu siihen kohdistuneesta panttioikeudesta ja, jos järjestelyssä niin määrätään, myös muusta sitä rasittaneesta oikeudesta. Järjestely toimitetaan manttaaleja muuttamatta.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty kiinteistöistä, koskee myös sellaista aluetta, joka ei kuulu kiinteistöön, sekä 33 §:n mukaisesti yleisenä tienä lakkautettua tai lakkaavaa tietä tai tieosaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

3.

Laki**yksityisistä teistä annetun lain 38 §:n 1 momentin 5 kohdan kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Täten kumotaan yksityisistä teistä 15 päivänä kesäkuuta 1962 annetun lain 38 §:n 1 momentin 5 kohta, sellaisena kuin se on 24 päivänä kesäkuuta 1982 annetussa laissa (498/82).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 19 . . . päivänä kuuta 19 . . .

Helsingissä 6 päivänä huhtikuuta 1990

Tasavallan Presidentti**MAUNO KOIVISTO**Liikenneministeri *Raimo Vistbacka*

1.

Laki**oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, muutetaan oikeudesta entiseen tiealueeseen 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain (245/54) 1, 4, 5 ja 8 § näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

1 §

Kun yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain (243/54) 33 §:n mukaan siinä tarkoitettu tie on lakkautettu tai tiealueena olleen maan käyttö tietarkoituksiin muutoin määrätty lakanneeksi, katsotaan, mikäli jäljempänä olevista säännöksistä tai sanotun lain 34 §:stä ei muuta johdu, että se tiealueena ollut maa, joka siten on käynyt yleistä tietä varten tarpeettomaksi, siirtyy tienpitoviranomaiselta viereisen alueen omistajan sekä kaupungissa ja kauppalassa kunnan hallintaan siitä päivästä lukien, jolloin lakkautusta koskeva päätös on saatettu asianomaisten tiedoksi sillä tavoin, kuin siitä asetuksessa säädetään. Jollei tiemaa kuulunut maalaiskunnassa viereisen alueen omistajalle eikä kaupungissa ja kauppalassa kunnalle, saa maalaiskunnassa sanottu omistaja sekä kaupungissa ja kauppalassa kunta sen myös omistukseensa.

Maalaiskunnassa tiemaa, jota tarkoitetaan 1 momentissa, luetaan siinä sanotusta ajankohdasta viereiseen alueeseen kuuluvaksi. Milloin viereinen alue tiemaan vastakkaisilla puolilla on eri kiinteistöä, niihin rajoittuvan tiemaan katsotaan kuuluvan kumpaankin kiinteistöön tien ajoradan keskiviivaa myöten; jos ajoratoja on kaksi tai useampia, on keskiviivana pidettävä niiden ulkoreunojen välisen alueen keskiviivaa. Tiemaan samalla puolen olevain kiinteistöjen välinen raja tiemaalla jatkuu tiealueen reunasta kohtisuoraan sitä vastaan. Milloin kuitenkin viereisen alueen omistaja selvittää, että kysymyksen tulevien kiinteistöjen tai niiden kiinteistöjen, joista nämä on muodostettu, välinen raja kulkee tiemaalla toisin, kuin edellä on sanottu, on tiemaa, jos siitä tehdään vaatimus yleisistä teistä annetussa laissa tarkoitettussa tietoimituksessa, määrättävä kuuluvaksi siihen rajoittuviin kiinteistöihin mainittua rajaa noudattaen.

Ehdotus

1 §

Kun yleisistä teistä annetussa laissa (243/54) tarkoitettu tieoikeus tiealueeseen on lakannut sanotun lain 33 §:n nojalla, tiealue siirtyy tienpitäjältä, mikäli saman lain 34 §:stä tai jäljempänä olevista säännöksistä ei muuta johdu, asema- ja rakennuskaava-alueella ja alueella, jolle kunnanvaltuusto on päättänyt laadittavaksi sanotun kaavan, kunnan sekä muulla alueella viereisen kiinteistön omistajan hallintaan. Jollei alueen omistusoikeus kuulunut ennestään kunnalle tai viereisen kiinteistön omistajalle, tämä saa sen myös omistukseensa.

Viereisen kiinteistön omistajan omistukseen 1 momentin nojalla siirtynyt tiealue luetaan tähän kiinteistöön kuuluvaksi. Tiealue siirtyy siihen rajoittuviin kiinteistöihin tien ajoradan tai ajoratojen muodostaman alueen keskiviivaa myöten. Toisiinsa rajoittuvien kiinteistöjen välinen raja jatkuu tiealueella sen rajasta kohtisuoraan sanottua keskiviivaa vastaan. Rajaa tiealueella käytäessä voidaan suorittaa sellaisia rajan sovituksia, joissa vähäisiä alueita siirretään tilusvaihtoa toimittamatta kiinteistöistä toiseen siten, että kunkin kiinteistön luovutettavan ja sille tulevan alueen harkitaan vastaavan toisiaan.

Yleisistä teistä annetun lain mukaisessa tietoimituksessa todetaan kiinteistöön tai kunnan omistukseen siirtynyt tiealue ja sen pinta-ala sekä merkitään alue karttaan ja tarvittaessa maastoon. Kunnan omistukseen siirtyneet samaan kylään kuuluvat alueet muodostetaan, sen mukaan kuin on tarkoituksenmukaista, yhdeksi kiinteistöksi noudattaen soveltuvien osin, mitä kaavoitusalueiden jakolain (101/60) tai jakolain (604/51) mukaan vastaavasti on voimassa. Mikäli tällaista tietoimitusta ei ole vireillä, on yleisen tien tienpitäjän haettava sitä viiptyttä.

Voimassa oleva laki

Mitä tässä pykälässä on säädetty kiinteistö-
tä, on soveltuvin osin noudatettava myöskin
kysymyksen ollessa tiemaan vieressä olevasta
erottamattomasta määrälalasta.

4 §

Mikäli määräystä sellaisen tietoimituksen pi-
tämiseen, jossa kysymys 1 §:n 2 momentissa
tarkoitettusta rajasta tai 2 §:ssä säädetystä kor-
vauksesta saattaa tulla käsiteltäväksi, ei muus-
ta syystä ole annettu vuoden kuluessa 1 §:n 1
momentissa mainitusta ajankohdasta lukien,
on *rajan määramistä tai* korvausta vaativan
kolmen kuukauden kuluessa sanotun määrä-
ajan päättymisestä pyydetävä tietoimituksen
määramistä yleisistä teistä annetun lain 38 §:n
mukaisesti. *Jos asianosainen jättää tämän te-
kemättä tai jos hän muutoin laiminlyö saattaa
tässä pykälässä mainitun kysymyksen tietoi-
muksessa käsiteltäväksi, hän on menettänyt oi-
keutensa.*

5 §

Sen estämättä, että entiseen yleiseen tiehen
kuulunut tiemaa on tämän lain säännösten
mukaan siirtynyt sen omistajan hallintaan, saa
muukin, joka tarvitsee tiemaa yksityiseksi
tieksi, edelleen korvauksetta käyttää sitä tie-
nään. Tietä tarvitsevan tulee kuitenkin, maan
omistajan sitä vaatiessa, kolmen kuukauden
kuluessa vaatimuksen tekemisestä saattaa kysy-
mys tiemaa määramisestä käytettäväksi yksi-
tyisenä tienä ratkaistavaksi asiasta säädetystä
järjestyksessä, uhalla että maan omistaja muu-
toin saa sulkea tien. Milloin oikeus tiemaa
käyttämiseen yksityisenä tienä annetaan, äl-
köön siitä määramttäkö maksettavaksi korvaus-
ta, ellei erityisiä syitä ole.

8 §

Tätä lakia ei ole sovellettava alueella, jolla
on voimassa asemakaava, eikä myöskään sel-
laisen alueen osalta, joka muodostaa tilan tai
joka pakkolunastuslain 35 §:n nojalla on lu-
nastettu suurempana, kuin tienpitoa varten on
tarvittu.

Ehdotus

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty kiin-
teistöstä, on sovellettava myös tiealueeseen ra-
joittuvaan erottamattomaan määrälalaa ja ti-
lojen yhteiseen alueeseen.

4 §

Mikäli määräystä sellaisen tietoimituksen pi-
tämiseen, jossa kysymys 2 §:ssä säädetystä
korvauksesta saattaa tulla käsiteltäväksi, ei
muusta syystä ole annettu vuoden kuluessa
tieoikeuden lakkaamisesta lukien, on korvaus-
ta vaativan kolmen kuukauden kuluessa sano-
tun määräajan päättymisestä pyydetävä tietoi-
mituksen määramistä yleisistä teistä annetun
lain 38 §:n mukaisesti.

5 §

Sen estämättä, että entisen yleisen tien alue
on tämän lain säännösten nojalla siirtynyt
kunnalle tai viereiseen kiinteistöön, saa muu-
kin, joka tarvitsee aluetta yksityiseksi tieksi,
toistaiseksi käyttää sitä korvauksetta tienään.
Tieoikeuden perustamista koskeva kysymys on
käsiteltävä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa
toimituksessa, jossa tulee tarpeen mukaan kä-
sitellä ja ratkaista yksityisistä teistä annetussa
laissa (358/62) tietoimituksessa käsiteltäväksi
ja ratkaistavaksi säädetyt asiat.

*Jos oikeus tiealueen käyttämiseen yksityise-
nä tienä annetaan, ei alueesta ole määramttävä
maksettavaksi korvausta, ellei erityisiä syitä
ole.*

Tietoimituksessa voidaan tarvittaessa määrä-
tä tien kunnossapidosta väliaikaisesti. Tällai-
nen määräys lakkaa olemasta voimassa, kun
edellä tarkoitettu tietoimitus on saanut lainvoi-
man, jollei kunnossapidosta päätettäessä ole
sen voimassaolosta toisin määramttä.

8 §

Tämä laki koskee myös yleisen tien liitän-
näisalueta, johon tienpitäjällä on tieoikeus,
kuitenkin niin, että lakkautettu liitännäisalue
siirtyy aina kiinteistön omistajan hallintaan
tieoikeuden lakkaamisesta lukien. Alue on
1 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tietoimituk-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sessä määrättävä kuulumaan siihen kiinteistöön, josta se on otettu tietarkoituksiin, tai jollei sitä kiinteistöä enää ole, siihen kiinteistöön, johon se alueellisesti parhaiten soveltuu.

Tämä laki ei koske aluetta, joka muodostaa tilan tai on lunastettu valtiolle omistusoikeuksien.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .*

2.

L a k i

yleisistä teistä annetun lain 33 ja 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisistä teistä 21 päivänä toukokuuta 1954 annetun lain 33 §:n 2 momentti ja 35 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 33 §:n 2 momentti 9 päivänä elokuuta 1963 annetussa laissa (404/63) ja 35 §:n 2 momentti 22 päivänä tammikuuta 1971 annetussa laissa (44/71), sekä

lisätään 35 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 22 päivänä tammikuuta 1971 annetussa laissa, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

Milloin tie sitä parannettaessa on muutettu kulkemaan uutta suuntaa eikä tiesuunnitelmassa ole määrätty, että tie vanhan suunnan osalta edelleen jää yleiseksi, se tältä osalta lakkaa olemasta yleinen tie. Tämän estämättä tienpitäjä saa käyttää tiealuetta muihin tietarkoituksiin sen mukaan, kuin siitä on tiesuunnitelmassa määrätty tai muutoin määrätään. Jollei tällaista määräystä ole annettu, tiealueen käyttö tietarkoituksiin ja tieoikeus lakkaa 37 §:ssä tarkoitettun tietoitumisen tai muun tiealuetta koskevan pakkolunastustoimituksen päättyessä tai, jos toimitusta ei pidetä, sen mukaan kuin siitä erikseen päätetään.

Milloin tie sitä parannettaessa on muutettu kulkemaan uutta suuntaa eikä tiesuunnitelmassa ole määrätty, että tie vanhan suunnan osalta edelleen jää yleiseksi, se tältä osin lakkaa olemasta yleinen tie. Tämän estämättä tienpitäjä saa käyttää tiealuetta muihin *tarkoituksiin* sen mukaan, kuin siitä on tiesuunnitelmassa määrätty tai *tienpitöviranomaisen ennen tieoikeuden lakkaamista määrää*. Jollei tällaista määräystä ole annettu, *alueen* käyttö tietarkoituksiin ja tieoikeus lakkaa *uuden tien tultua luovutetuksi yleiseen liikenteeseen sen mukaan kuin siitä erikseen asetuksella säädetään*.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

35 §

Tässä tarkoitettuun tilusjärjestelyyn ei vaadita omistajan eikä sen suostumusta, jolla on kiinteistöön panttioikeus, vuokraoikeus tai muu sellainen erityinen oikeus. Järjestelyn alaiseksi joutunut alue vapautuu siihen kohdistuneesta panttioikeudesta ja, jos järjestelyssä niin määrätään, myös muusta sitä rasittaneesta oikeudesta. Järjestely toimitetaan manttaaleja muuttamatta.

Tässä tarkoitettuun tilusjärjestelyyn ei vaadita omistajan eikä sen suostumusta, jolla on kiinteistöön panttioikeus, vuokraoikeus tai muu sellainen erityinen oikeus. *Mikäli asianomaiset siihen suostuvat, 37 §:ssä mainitussa tietoimituksessa voidaan suorittaa muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tilusvaihtoja ja alueen siirtämissä, jos ne ovat tarpeen tien tekemisen tai parantamisen vuoksi tarpeellisen ja tarkoituksenmukaisen tilusjärjestelyn aikaansaamiseksi.* Järjestelyn alaiseksi joutunut alue vapautuu siihen kohdistuneesta panttioikeudesta ja, jos järjestelyssä niin määrätään, myös muusta sitä rasittaneesta oikeudesta. Järjestely toimitetaan manttaaleja muuttamatta.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty kiinteistöä, koskee myös sellaista aluetta, joka ei kuulu kiinteistöön, sekä 33 §:n mukaisesti yleisenä tienä lakkautettua tai lakkaavaa tietä tai tieosaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

3.

Laki

yksityisistä teistä annetun lain 38 §:n 1 momentin 5 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

38 §

Tietoimituksessa on muun muassa:

5) käsiteltävä oikeudesta entiseen tiealueeseen annetun lain (245/54) 5 §:ssä tarkoitettut kysymykset entisen tiemaan määräämisestä käytettäväksi yksityisenä tienä, sekä

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

Asetus

yleisistä teistä annetun asetuksen muuttamisesta

Liikenneministerin esittelystä muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1957 yleisistä teistä annetun asetuksen (482/57) 46 §:n 1 ja 2 momentti sekä 47 § näin kuuluviksi:

46 §

Yleisistä teistä annetun lain 33 §:n 2 momentin perusteella lakkaavan tien alue tai sen osa voidaan tiesuunnitelmassa määrätä käytettäväksi muihin tietarkoituksiin. Vaikka tiesuunnitelmassa ei tällaista määrystä ole annettu, voi tienpitoviranomainen päätöksellään määrätä alueen käyttämisestä muihin tietarkoituksiin. Mainittu päätös on tehtävä ennen kuin tie luovutetaan yleiseen liikenteeseen 24 §:n mukaisesti.

Kun tienparannustyö on kokonaan tai 24 §:ssä tarkoitettulta osaltaan valmistunut ja tie luovutettu liikenteeseen, on siitä, miltä osin entisen tiealueen käyttö tietarkoituksiin ja tie-

oikeus samalla lakkaa, kuulutettava 36 §:n 3 momentissa sanotulla tavalla.

47 §

Liitännäisalueen lakkauttamisesta tai käytöstä muihin tietarkoituksiin päättää tiehallitus. Lakkauttamista koskevasta päätöksestä tulee tiehallituksen kuuluttaa siten, kuin 36 §:n 3 momentissa on säädetty, sekä lisäksi ilmoittaa päätöksestään maanmittauskonttorille.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 _____ .